

Biblioteka jQuery

Celem ćwiczenia jest zapoznanie studenta z biblioteką jQuery, przeznaczoną dla języka JavaScript. W trakcie wykonywania zadań student zdobędzie następujące umiejętności:

- posługiwanie się różnymi selektorami, aby odnaleźć pożądane fragmenty dokumentu,
- odseparowanie zawartości dokumentu od jego wyglądu oraz zachowania,
- dynamiczne modyfikowanie wyglądu strony,
- zaawansowana obsługa zdarzeń,
- dodawanie animacji do strony,
- zaawansowane zarządzanie DOM.

Do wykonania ćwiczenia potrzebny jest dowolny edytor plików tekstowych oraz przeglądarka internetowa.

Wprowadzenie

1. Stwórz plik `Selektory.html` i wypełnij go poniższym kodem.

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
  <meta charset="utf-8" />
  <title>jQuery</title>
  <script type="text/javascript"
src="https://ajax.googleapis.com/ajax/libs/jquery/3.4.1/jquery.min.js"></script>
  <script type="text/javascript">
    $(document).ready(function () {
      alert('Czy wiesz, że możesz skopiować ten tekst przy pomocy skrótu Ctrl + C.');
```

Przyjrzyjmy się skryptowi zamieszczonemu w nagłówku dokumentu. Znak `$` jest funkcją, która jako parametr przyjmuje obiekt lub selektor i zwraca obiekt jQuery. Jest to konieczne aby móc korzystać z funkcji zawartych w bibliotece. Równoważnymi zapisami do powyższego są:

```
$.ready(function () {...});
$(function () {...});
jQuery(document).ready(function () {...});
jQuery().ready(function () {...});
jQuery(function () {...});
```

Zadaniem skryptu z przykładu jest wyświetlenie wiadomości w momencie, w którym całe drzewo dokumentu zostanie przygotowane (zdarzenie `ready`). Bardzo zbliżony efekt można osiągnąć umieszczając skrypt na samym końcu ciała dokumentu, albo przypisując funkcję do zdarzenia `onload` elementu `window` lub `body`. Istnieje jednak zasadnicza różnica między przedstawionymi podejściami. Zdarzenie `ready` nie czeka na załadowanie wszystkich obiektów danego elementu (na przykład pobranie obrazków), podczas gdy zdarzenie `onload` wywoływane jest dopiero po załadowaniu całej zawartości. Korzystaj więc `$(document).ready`, gdy potrzebujesz drzewa

dokumentu, a z `window.onload`, gdy chcesz na przykład odczytać wysokość załadowanego obrazka.

Selektory

2. Przedstawiona wcześniej funkcja `$` przyjmuje jako parametr obiekt lub selektor, czyli wyrażenie, które pozwala wybrać elementy z dokumentu. Selektory w jQuery wzorowane są na tych znanych Tobie z arkuszy stylistycznych CSS.
3. Dodaj do ciała dokumentu następującą zawartość:

```
<p id="a">a</p><p>b</p>
<p>c</p><p>d</p>
<div>e</div><div class="c">f</div>
<table>
  <tr><td>Pierwszy</td></tr>
  <tr><td>Drugi</td></tr>
  <tr><td>Trzeci</td></tr>
  <tr><td>Czwarty</td></tr>
  <tr><td>Piąty</td></tr>
  <tr><td>Szósty</td></tr>
</table>
<a href="wakalaka.html">Wakalaka</a>
<a href="asdf.pdf">PDF</a>
<a href="asdf.html">Asdf</a>
```

Zastąp skrypt w dokumencie poniższym kodem.

```
$(function () {
  $('#a').css('color', 'red').append(' doklejone');
});
```

Jest to przykład selektora wyszukującego elementy według identyfikatora. Dla odnalezionego elementu ustawiamy kolor czerwony i doklejamy dodatkowy tekst. Przykład ten ilustruje bardzo ważną własność funkcji z biblioteki jQuery, mianowicie większość z nich zwraca obiekt, na rzecz którego była wywoływana. Pozwala to na stosowanie wygodnych, „łańcuchowych” wywołań funkcji dla tego samego obiektu.

4. Dodaj do skryptu poniższy kod.

```
$('div').css('color', 'green');
$('.c').css('font-size', 'x-large');
$('tr + tr').css('color', 'aqua');
```

Są to przykłady wykorzystania selektorów znanych Tobie z CSS’a. `$('div')` zwraca kolekcję elementów `div`, `$('.c')` zwraca kolekcję elementów o klasie `c`, natomiast `$('tr + tr')` zwraca kolekcję elementów `tr` występujących po elemencie `tr`.

5. Teraz przyjrzymy się selektorom stworzonym dla grup elementów.

```
$('table tr:first').css('color', 'yellow');
$('tr:last').css('color', 'yellow');
$('p:even').css('color', 'orange');
```

jQuery udostępnia pseudoklasy `:first`, `:last`, `:even` oraz `:odd`, które z kolekcji elementów wybierają odpowiednio pierwsze, ostatnie, parzyste lub nieparzyste. W pierwszym przykładzie wybierane są wszystkie pierwsze elementy `tr` będące potomkami `table`, drugi przykład wybiera wszystkie ostatnie elementy `tr`, natomiast trzeci przykład zwraca wszystkie parzyste elementy `p`.

Dodatkowo, w celu bardziej szczegółowego wyboru elementów z kolekcji, można posłużyć się pseudoklasami `:eq(n)`, `:gt(n)` oraz `:lt(n)`, które wybierają odpowiednio elementy równe, większe bądź mniejsze od podanego indeksu `n`.

6. Kolejną grupą są selektory sprawdzające atrybuty.

```
$('#[href]').css('border', '1px solid black').css('padding', '3px');  
$('#a[href*=kalaka]').css('border', '1px solid pink');  
$('#a[href$=\\.pdf\\']').css('border', '1px solid red');
```

W pierwszym przypadku wyszukujemy wszystkie elementy zawierające atrybut `href`. Drugi oraz trzeci przykład ilustrują wyszukanie elementów `a` o wartości atrybutu `href` zawierającej ciąg znaków „kalaka” oraz kończących się na „.pdf”. Można również wyszukać atrybuty rozpoczynające się zadany ciąg znaków się (^=) oraz takie, które są równe bądź różne od danego ciągu znaków (= oraz !=).

7. jQuery dodatkowo udostępnia szereg pseudoklas pozwalających wyszukiwać elementy `input` (`:input`, `:test`, `:submit`, `:checkbox` itp.), które dodatkowo mogą spełniać określone kryteria (`:enabled`, `:disabled`, `:selected`, `:checked`).

Style

8. W poprzednich przykładach działanie selektorów ilustrowane było dodaniem odpowiedniego stylu do wybranych elementów. Do tego celu wykorzystywana była funkcja `css`, która występuje w dwóch typowych dla jQuery wariantach: pobierającym oraz ustawiającym. Wywołanie funkcji z pojedynczym parametrem będącym nazwą właściwości CSS, np. `color`, spowoduje pobranie wartości tego parametru. Natomiast, wywołanie tej samej metody z dwoma parametrami, z których pierwszy jest nazwą a drugi wartością, spowoduje ustawienie tego parametru na zadaną wartość. Dodaj poniższą linijkę do skryptu aby zilustrować działanie pobierania wartości.

```
alert('Wartość atrybutu color elementu o id="a" to ' + $('#a').css('color'));
```

9. Ustawianie stylu w sposób dynamiczny może być efektowne, jednak należy również zadbać o to, aby było wykonane w sposób czytelny w kodzie. Podobnie jak przy omawianiu języka HTML oraz arkuszy CSS mówiliśmy o separacji treści od stylu, tak samo tutaj musimy zadbać o to, aby możliwie jak najbardziej odseparować style od zachowania strony, czyli od skryptów. Dlatego też zaleca się możliwie jak najrzadsze korzystanie z funkcji `css()`. Zamiast niej zdecydowanie lepiej użyć klas zdefiniowanych w osobnym arkuszu. Służą do tego metody `addClass`, `removeClass` oraz `hasClass`, które odpowiednio dodają klasę, usuwają klasę bądź sprawdzają, czy dany element ją posiada.

10. Stwórz nowy plik `Style.html` i wypełnij go szkieletem strony z punktu pierwszego. Dodaj w nagłówku strony sekcję `style`, a wewnątrz niej zamieść poniższą klasę.

```
.zielona{background: Green;}
```

Do ciała dokumentu wstaw poniższy kod,

```

<table>
  <tr><td>Pierwszy</td></tr>
  <tr><td>Drugi</td></tr>
  <tr><td>Trzeci</td></tr>
  <tr><td>Czwarty</td></tr>
  <tr><td>Piąty</td></tr>
  <tr><td>Szósty</td></tr>
</table>
<div><button>Zielony</button><button>mosteczek</button><span id="classic">Zmiana przez
dodawanie/usuwanie klasy.</span></div>
<div><button>ugina się.</button><span id="toggle">Zmiana przez przełączanie
klas.</span></div>

```

natomiast do sekcji ze skryptami następujący kod.

```

$(function () {
  $('button:contains(\'Zielony\')').click(function () {
    $('#classic').addClass('zielona');
  });
  $('button:contains(\'mosteczek\')').click(function () {
    $('#classic').removeClass('zielona');
  });
  $('button:contains(\'ugina się.\')').click(function () {
    $('#toggle').toggleClass('zielona');
  });
});

```

Na kliknięcie przycisków „Zielony” oraz „mosteczek” dodajemy lub usuwamy daną klasę CSS. Sprawdź, jaki będzie rezultat wielokrotnego kliknięcia na przycisk Zielony. Czy klasa została przypisana do elementu wiele razy?

Kliknięcie przycisku „ugina się.” powoduje wywołanie funkcji `toggleClass`, która co drugie zdarzenie dodaje i usuwa klasę przekazaną jako parametr.

Dodatkowo wykorzystujemy w tym przykładzie selektor z pseudoklasą `:contains`, który zwraca elementy zawierające w treści podany jako parametr ciąg znaków.

11. Teraz, wykorzystując odpowiednie selektory oraz zarządzanie klasami CSS, pokolorujemy co drugi wiersz tabeli. Dodaj do skryptu poniższą linijkę.

```

$('tr:even').addClass('zielona');

```

Jak widzisz, realizacja tego zadania została znacznie uproszczona dzięki wprowadzeniu selektorów `:even` oraz `:odd`.

Zdarzenia

12. Zdarzenia definiują zachowanie strony. Tradycyjnie w języku JavaScript przypisywano elementom zachowanie definiując obsługę zdarzeń w następujący sposób:

```

<button onclick="funkcja()">Przycisk</button>

```

Jest to sposób poprawny z punktu widzenia działania strony. Akcją na naciśnięcie przycisku będzie wywołanie funkcji `funkcja`. Przy większych serwisach internetowych nad takim kodem będzie jednak trudniej zapanować, gdyż będzie trzeba szukać zachowania strony wewnątrz jej treści. Podobnie jak w przypadku arkuszy stylistycznych i tu należy zadbać o możliwie jak największą separację definicji zachowania strony od jej zawartości. Aby to osiągnąć należy definiować obsługę zdarzeń w jednym miejscu, możliwie jak najszybciej. Można to osiągnąć wykorzystując zdarzenie `ready` dokumentu, opisane w punkcie 1. Przyjrzyj się ponownie skryptowi w dokumencie `Style.html` i zauważ, że definicja obsługi zdarzeń została tam właśnie w ten sposób zrealizowana.

Wszystkie funkcje dotyczące zdarzeń (np. `click`, `dblclick`, `focus`, `keyup`, `keydown`, `load`, `ready`, `hover`, `submit`) występują w dwóch postaciach. Pierwsza – bezparametrowa – służy jako wywołanie danego zdarzenia i powoduje jego obsługę, jeśli taka została zdefiniowana. Druga wersja przyjmuje jako parametr funkcję, która jest wykonywana w chwili zajścia zdarzenia (np. bezparametrowego wywołania).

13. Stwórz nowy plik `Zdarzenia.html`, wypełnij go szkieletem strony z punktu 1 i wstaw do wnętrza następującą tabelkę.

```
<table>
  <tr><td>Wlazi</td></tr>
  <tr><td>kotek</td></tr>
  <tr><td>na</td></tr>
  <tr><td>...</td></tr>
</table>
```

Następnie do sekcji `script` wstaw poniższy kod.

```
function edit() {
  var row = $(this);
  row.html('<input id="edit" value="' + row.text() + '>');

  $('#edit').blur(function () {
    row.text($(this).val());
    row.one('click', edit);
  }).focus();
}

$(function () {
  $('td').one('click', edit);
});
```

W tym przykładzie, podobnie jak w poprzednich, przypisujemy do elementów `td` obsługę zdarzenia `click` jako wywołanie funkcji `edit`. Tym razem robimy to jednak wykorzystując metodę `one`, która wiąże zdarzenie z funkcją obsługi tylko na jedno wywołanie. Wewnątrz funkcji `edit`, która odpowiada za obsługę kliknięcia, musimy więc ponownie przypisać obsługę tego zdarzenia do elementu w momencie, w którym straci focus (zdarzenie `blur`).

Korzystamy tutaj z trzech metod do manipulowania zawartością: `text`, `html` oraz `val`. Metoda `val` służy do pobrania/ustawienia wartości danego elementu formularza (np. pola `input`). Metody `text` oraz `html` pobierają/ustawiają zawartość elementu HTML. Pierwsza w formie tekstowej (traktując znaczniki HTML jako tekst), a druga w formie HTML.